

Kancelář presidenta republiky

Referát:

L

Spisy záležitosti přímo se týkající:

1919: P 109, P 285, P 332, P 1129/20

1920: P 1244, P 247 (jeden z 28/5 20)

~~Spisy záležitosti nepřímo se týkající:~~

~~Spisy k. a. n. o úst. listině: 138/1919, 271/1919, 121/1920.~~

~~P 63 úst. listiny - přechodná vláda přes rep. - viz P 520/20~~

Věc:

Ústavní listina - usazení.

Lhůta:

inv. č. 124

KANCELÁŘ
PRESIDENTA REPUBLIKY.

Čís. *7742/3*

Spolu vyřízená čísla

Datum Došlo 193....., č.....

od

Předmět:

Vstání listina

*jednání o prerogativách
presidenta republiky*

Lhůta				
Prodloužena				
Urgováno				

Dřívější spisy:

L 988/29 6/5

Spisy záležitosti ne-
přímo se týkající:

Pozdější spisy:

Před

Po

9 16172 1919
9 1988

a nul. k.č. 14419-191.

patří do spisu

Vstání listina

Sub 0 24720 esch

Spisovna:

Došlo

Založeno

Výpravna:

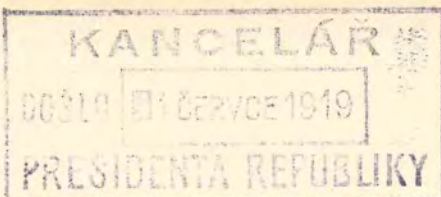
Došlo

Napsáno

Porovnáno

Vypraveno

MINISTERSTVO VNITRA.

D. 1.6.19

Čís. 25129 ai 1919.

V PRAZE, dne 18. června 1919.

1.

svazek příloh

Legitimace nemanželských dětí. Dle §u 162.

Přílohy : *315 gr.*

Kanceláři p r e s i d e n t a r e p u b l i k y

v

P R A Z E .

Připravujíc materiál pro definitivní ústavu republiky československé zejména pro vymezení pravomocí presidenta republiky sebralo ministerstvo vnitra ode všech ministerstev soupis práv, která dle dřívější ústavy náležela hlavě státu.

Předkládajíc tento soupis k nahlédnutí dovoluje si ministerstvo vnitra prositi za laskavé pokud možno brzké sdělení, která z těchto práv pokládá pan president republiky za vhodné při budoucí úpravě si vyhraditi.

Dle povahy věci ovšem značná část těchto oprávnění jsou oprávnění ryze speciální, která nejvhodněji naleznou úpravy v jednotlivých zákonech, tu kterou otázku zvláště upravujících.

Konečně prosí ministerstvo vnitra za laskavé sdělení, která zvláštní oprávnění byla již jednotlivými usneseními ministerské rady republiky československé panu presidentovi republiky při-
znána. (?)

Za ministra :

J. Joachim

9 1617.

V Praze, dne 3. září 1919.-

Č. D 1617.-

Koncept

Ministerstvu vnitra

v Praze!

Vyřizujíc přípis tamní ze dne 18. června 1919 čís.
25129 ai 1919 dovoluje si podepsaná kancelář sdělit toto:
1.-

Po stránce formální jest především vytknouti, že jde-li zásadně o zákonnou úpravu pravomoci presidentovy v republice československé pro futuro, tedy o právní postavení každého, komu v budoucnosti tento vznešený a vysoký úkol bude svěřen, není možno na otázku, jaká práva pokládá nynější president republiky za vhodné "si vyhraditi", dáti odpověď z jeho stanoviska osobního. Jest proto dotaz ministerstva vnitra pojímati toliko jako přání, aby nynější nositel oné funkce k otázce zmíněné své dobrá zdání projevil.

Ve věci samé jest plně souhlasiti s náhledem, že může jen v zákonech, určitými materiemi se obírajícími, býti přihlíženo k podrobnostem, a že jen v těchto speciálních zákonech možno a nutno řešiti otázku, zda jednotlivé úkony moci vládní mají býti vyhrazeny hlavě státu, či přenechány ministerstvu nebo některým podřízeným orgánům moci výkonné.

Však právě z tohoto stanoviska plyne jako nutná konsekvence, že nesmí a nemůže se zákon o ústavě obíratí těmito podrobnostmi, zejména že nesmí vpadnouti do metody enumerační,

kteřou by mohlo býti prejedukováno pro budoucnost, a kteřá by mohla způsobiti zmatek v zásadném pojímání postavení presidenta v republice českolovenské.

Již z tohoto důvodu není vhodné ba ani možno prohlášovati se detailně o jednotlivých oprávněních, jež dosud byla vyhražena vladaři jako hlavě státu a jež jsou seznámenána v přílohách zmíněného dotazu.

Vedle toho padá tu ještě jiná úvaha podstatně na váhu.

Vypočtením určitých oprávnění presidenta, které, mělo-li by míti právníckého významu, by muselo býti taxativní, by mohl vzejíti náhled, jakoby pravomoc presidenta byla jen snůškou jednotlivých oprávnění, kdežto všechny jiné úkony zde nevypočtené, by byly zásadně z pravomoci této vyloučeny a svěřeny orgánům jiným.

Tím by se sacionovalo samým zákonem míněním, že jsou vlastně ve státě dvě moci výkonné vedle sebe, nebo snad i proti sobě stojící, jež se prýstí z různých titulů právních, t. j. moc presidenta a moc ministerstva nebo jednotlivých vládních orgánů.

Tím však by vcházelo rozeznávání, nebezpečné pro právní řád a právní jistotu, ježto by popíralo naprostou jednotnost moci výkonné, která musí býti ovládána jedinou myšlenkou a vedena jen jediným směrem.

Jest proto třeba v zákoně ústavním vyznačiti pravomoc presidenta jen vytčením zásad, které určují jeho postavení:

- A. / jako representanta státu na venek i uvnitř,
- B./ jako spolučinitele při díle zákonodárství,
- C./ jako ochránce slušnosti proti přílišné přísmosti zákona trestního v přípádech konkrétních,
- D./ jako zásadního nositele moci výkonné. /Vzorem

pro to, by mohla býti ústava francouzská, daná zák. z 25. února 1875 art.3./.

Z těchto hledisek plyne:

Ad A/. 1. právo presidenta zastupovati stát ve všech stycích mezinárodních, přijímati, pověřovati vyslance cizí, vysílati vyslance československého státu, uzavírati smlouvy jménem státu a representovati stát i uvnitř.

Ad B/. 2/. právo vypisovati volby do sborů zákonodárných, svolávati, odročovati a rozpustiti sněmovnu.

3/. právo schvalovati vládní předlohy zákonů.

4/. právo suspensivního veta vůči zákonům usneseným.

5/. vyhlašovati zákony jako takové.

Ad C/. 6. udíleti amnestií i abolicí, prominouti, zmírniti nebo zaměnití tresty soudem nebo policejním úřadem uložené.

Ad D/. Nejdůležitější jest arciž úprava výkonné moci prezidentovy a určení jeho poměru k ministerstvu.

V té příčině nutno státi na principiálním hledisku, že ministerstvo a prezident nejsou a nemohou nikdy býti dvě různé mocnosti, nýbrž že "vláda" jest jen jediná a jednatá moc vykonávaná prezidentem s ministry a všemi úřady správními.

Moc tato se koncentruje v nezodpovědném prezidentu jako nejvyšším orgánu státním, jenž ji provádí zodpovědnými ministry.

≙ Měly by tudíž zásadně všechny úkony vládní vycházeti od presidenta za kontrasignace příslušného ministra.

Pouze praktická nemožnost této úpravy má v zápětí, že jest celá a to daleko největší řada úkonů vládních svěřena nižším orgánům správním k samostatnému provádění a toliko nejdůležitější akty vlády jsou přenechány hlavě státu.

Mezi tyto nižší orgány povolane k samostatnému výkonu určitých aktů vládních patří i jednotlivá ministerstva i celá

ministrská rada, která tudíž má samostatně vykonávat jen
ony úkony vládní, jež jí jsou zákonem přikázány. >

Z toho plyne, že nelze poměr presidenta k ministere
stvu pojmouti tak, jakoby presidentu příslušely jen ony úko-
ny vládní, které mu jsou taxativně přikázány, kdežto všech-
no ostatní by spadalo v moc ministerstev, nýbrž naopak slu-
ší mítí za to, že nejen kompetence podřízených úřadů, nýbrž
i kompetence jednotlivých resortů ministerských a tím i
celé ministrské rady se v ohledu exekutivním obmezuje jen
na to, co jí zákon přiznává, kdežto všechno, co není zvláště
jí přenecháno, zůstává vyhrazeno priznáním nositeli moci
výkonné, t. j. presidentu.

Toto stanovisko musí dojítí jasného výrazu i v zá-
koně ústavním a to tím způsobem, že se napřed postaví zásada,
že

„Presidentu přísluší veškerá moc výkonná a nářizo-
vací, jež jí vykonávají ministři a úřady jim podřízenými. Kom-
petenci jednotlivých ministerstev a úřadů jim podřízených
určuje zákon.“

Je tomu zásadní předpisu by bylo již v ústavním zá-
koně vytknouti určité funkce, které má zákonem - pokud není
by změnil nebo nechtěl změnit ústavu sama - nemohou býti
přeneseny na orgán jiný. Bylo by tedy pokračovati.

„Presidentu jest zvláště vyhrazeno:

a/. jmenovati a propouštiti ministři a stanoviti jejich
počet.

b/. stanoviti zásady o organizaci a obsazení jednotli-
vých státních úřadů, pokud úprava tato spadá v obor moci vý-
konné

c/. Jmenovati úředníky státní od VI. hodnosti třídy
včetně i důstojníky, soudce i profesory universitní.

d/. udělovati dary a pense z milosti, jakož i vůbec všechny akty milosti, jež mají v zápatí zatížení pokladny státní.

e/. vypovídati válku, když se na tom usnesl sbor zákonodárný.

f/. uzavíratí mír s výhradou schválení sborem zákonodárným.

g/. vrchní velitelství vojskové moci branné.

^{mu} K ~~tohoto~~ výpočtu, který nebude snad třeba blíže odůvodňovati bylo by vzhledem k vyjádření odd 16 k bodu ad d/. podotknouti, že na úhradu darů z milosti musí býti pamatováno již při určení příslušných kreditů rozpočtových, tak že udělení takového daru z milosti, není právně se stanoviska budgetního ničím jiným, než na př. povolení normální pense. Proti zneužití tohoto práva jest keutelou právě výhřada tohoto práva nejvyšší moci státní, která právo vykonává jen po návrhu a za zodpovědnosti ministerstev stojících pod kontrolou parlamentární i pod dohledem nejvyššího kontrolního úřadu.

Na konec jest znovu zdůrazniti, že oprávnění prezidentu přísluší, tomuto náležejí již po zákonu jako hlavě státu t. j. chefe moci výkonné a že tudíž jest assistnou otázkou po oprávněních, jež byla prezidentu republiky přiznána /?/ jednotlivými usneseními ministerské rady.

S. Hruška

Číslo	_____
zapsáno	<u>11. 3. 19.</u>
porovnáno	<u>11. 7. 13/4.</u>
vypřeváno	<u>4/9</u> <i>[Signature]</i>

L

Kancelář presidenta republiky.

Číslo : P 247 / 20 .

Presidium ministerské rady zasílá zákon, usnesený Národním shromážděním dne 29. února 1920., kterým se uvozuje ústavní listina Československé republiky.

Z předloženého zápisu ^{rozhovoru} jednání o schůzi jest patrné, že zákon schválen byl ve dvojm četění.

Podepsaný zákon budiž zaslán presidiu ministerské rady.

Návrhuje se:

-Na obalu :

Presidium ministerské rady
v
P r a z e .

Ku tamnímu číslu 6878/20 m. r. zasílá se podepsaný zákon ze dne na hoře —

Kancelář presidenta republiky.

V Praze, dne 5. března 1920.

Spisovno.

Doruč s vyhotovením zákona

in orig.

Sty
Sp 413
Dopisy

P 247 / 20

Dešle
opřeno 4/9
poinváno 4/3
vypřeno 5/3
orig. zák.

L

PRESIDIUM MINISTERSKÉ RADY
REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ.

Při odpovědích udáno buďž
níže uvedené číslo jednací.

V Praze, dne 4. března 1920.

Č. j. 6878/20 m. r.

*Hned zapředa
zpět k p. min. 2*

3 přílohy.

Kanceláři presidenta republiky Československé

v

P r a z e .

Zasíláme výpis z jednacího zápisu o 125 schůzi Národního shromáždění Československého ze dne 27. února 1920, pokud se týče zákona, kterým se uvozuje ústavní listina Československé republiky, jakož i dva výtisky uvedeného zákona Národním shromážděním ve zmíněné schůzi přijatého, se žádostí, aby výtisk, opatřený vlastnoručními podpisy pana ministerského předsedy a pánů ministrů Dra Beneše, Klofáče, Dra Veselého, Dra Frankeho, Habrmana, Dra Wintra, Dra Heidlera, Hampla, Sonntága, Práška, Staňka jako ministra pošt a telegrafů a za pana ministra vnitra a Houdka jako ministra zásobování lidu a v zastoupení pánů ministrů veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy a pro sjednocení zákonodárství a organizace správy, byl dle § 19. odst. 1 zák. ze dne 13. listopadu 1918 č. 37 sb. z. a n. ve znění zák. z 23. května 1919 č. 271 sb. z. a n. o prozatímní ústavě předložen k podpisu panu presidentu republiky Československé.

Zákon dodán byl vládě Národním shromážděním dne 3. března 1920 v 8 hod. 5 min. večer.

Výpisy z jednacích zápisů o schůzích Národního shromáždění ze dne 28. a 29. února 1920 budou nám Sněmovní kanceláři zaslány později a budou pak ihned předloženy.

Za ministerského předsedu :

J. M. J.

1/15

My, národ Československý, chtějíc upevniti dokonalou jednotu národa, zavésti spravedlivé řády v republice, zajistiti pokojný rozvoj demoviny Československé, prospěti obecnému blahu všech občanů tohoto státu a zabezpečiti požehnání svobody příštím pokolením, přijali jsme ve svém Národním shromáždění dne 29. února 1920 ústavu pro Československou republiku, jejíž znění následuje. [Při tom my, národ Československý, prohlášíme, že chceme usilovati, aby tato ústava i všechny zákony naší země prováděny byly v duchu *navíc dějin stejně jako v duchu* moderních zásad, obsažených v hesle sebeurčení, neboť chceme se přičleniti do společnosti národů jako člen vzdělaný, mírumilovný, demokratický a pokrokový.]

h 247/20
x

АРХИВ
КРР

Souhlasí dohovně s usnesením o osnove čísla 2421,
obsaženým v jednacím protokolu 126. schůze Národ-
ního shromáždění československého dne 29. února
1920. V Praze, dne 4. března 1920.

Josef Husák,
rech. předst. pomocný
sněm. Nárot. shromáždění
čsl.

Zákon

ze dne 29. února

1920,

kterým se uvozuje ústavní listina Československé republiky.

Článek I.

- (1) Zákony odporující ústavní listině, jejím součástkám a zákonům jí měnícím a doplňujícím jsou neplatné.
- (2) Ústavní listina a její součástky mohou býti měněny nebo doplňovány jen zákony označenými za ústavní (§ 33.).

Článek II.

Ústavní soud rozhoduje o tom, vyhovují-li zákony republiky Československé a zákony sněmu Podkarpatské Rusi zásadě článku I.

Článek III.

- (1) Ústavní soud skládá se ze sedmi členů. Po dvou členech vysílá do něho nejvyšší soud správní a nejvyšší soud ze sebe. Ostatní dva členy a předsedu jmenuje prezident republiky.
- (2) Podrobnosti, zejména o způsobu, jak oba jmenované soudy vysílají členy ústavního soudu, o funkčním jeho období, o řízení před ním a o účincích jeho nálezů, stanoví zákon.

Článek IV.

- (1) Dosavadní Národní shromáždění zůstane v činnosti potud, pokud se neustaví sněmovna poslanecká a senát.
- (2) Zákonů usnesených tímto Národním shromážděním, avšak nevyhlášených v den, kdy se ustaví sněmovna poslanecká a senát, nelze vůbec vyhlášovati, vrátil-li je prezident republiky Národnímu shromáždění.

(14) Předseda výboru a jeho náměstek podávají v nejbližší schůzi poslanecké sněmovny a senátu zprávu o činnosti výboru a to, i když členy poslanecké sněmovny nebo senátu býti přestali.

(15) Opatření, kterých neschválí obě sněmovny do 2 měsíců od sejití, pozbývají další platnosti.

Hlava třetí.

Moc vládní a výkonná.

§ 55.

Nařízení vydávati lze jen ku provedení určitého zákona a v jeho mezích.

President republiky.

I.

§ 56.

Jest volen Národním shromážděním (§ 38.).

(1) Volen může býti státní občan Československé republiky, který je volitelný do sněmovny poslanecké a dosáhl 35 let věku (§ 67.)

§ 57.

(1) Ku platnosti volby jest třeba přítomnosti nadpoloviční většiny úhrnného počtu členů sněmovny poslanecké i senátu v čas volby a třípětinové většiny přítomných.

(2) Nevedla-li dvojí volba k cíli, koná se užší volba mezi těmi kandidáty, kteří obdrželi nejvíce hlasů. Zvolen je, kdo obdržel nejvíce hlasů. Jinak rozhoduje los.

(3) Podrobnosti upravuje zákon.

§ 58.

(1) Volební období počítá se ode dne, kdy nově zvolený president vykonal slib podle § 65.

(2) Volební období trvá sedm let.

(3) Volba se koná poslední 4 neděle, nežli volební období úřadujícího presidenta uplyne.

(4) Nikdo nemůže býti více než dvakrát po sobě zvolen. Kdo byl presidentem po dvě, po sobě jdoucí volební období, nemůže opět zvolen býti, dokud od skončení posledního období neuplyne sedm let; ustanovení toto nevztahuje se na prvního presidenta československé republiky.

(5) Dřívější president zůstává ve své funkci, pokud nebyl zvolen president nový.

§ 59.

Zemře-li president anebo vzdá-li se své funkce ve volebním období, vykoná se

/1/ President republiky

nová volba podle ustanovení §§ 56. a 57. na dalších 7 let. Národní shromáždění (§ 38.) budíž k tomu konci svoláno do 14 dnů.

§ 60.

Pokud nový prezident není zvolen (§ 59.), nebo je-li prezident zaneprázdněn nebo churav tak, že nemůže vykonávat svého úřadu, přísluší výkon jeho funkcí vládě, která může pověřiti svého předsedu jednotlivými úkony.

§ 61.

(1) Je-li prezident déle než 6 měsíců zaneprázdněn nebo churav (§ 60.), a usnese-li se na tom vláda za přítomnosti tří čtvrtin svých členů, Národní shromáždění (§ 38.) zvolí náměstka presidentova, jehož úřad trvá, dokud překážka nepomine.
(2) V době, kdy někdo podle § 58. nemůže být prezidentem, nemůže být ani jeho náměstkem.

§ 62.

Pro volbu náměstka platí totéž, co pro volbu presidenta.

§ 63.

(1) President republiky nesmí být zároveň členem Národního shromáždění. Kdyby náměstkem presidentovým byl zvolen člen Národního shromáždění, nesmí potud, pokud je náměstkem, vykonávat mandátu v Národním shromáždění.
(2) Hlavním sídlem presidentovým je Praha.

II.

§ 64.

(1) President republiky:

1. zastupuje stát na venek. Sjednává a ratifikuje mezinárodní smlouvy. Smlouvy obchodní, dále smlouvy, z kterých pro stát neb občany plynou jakákoli břemena majetková nebo osobní, zejména i vojenská, jakož i smlouvy, jimiž se mění státní území, potřebují souhlasu Národního shromáždění. Pokud jde o změny státního území, souhlas Národního shromáždění se dává formou ústavního zákona (čl. I. uvoz. zák.);

ní §§ 56. a 57.
í shromáždění
ci svoláno do

í zvolen (§ 59.),
prázdněn nebo
konáváti svého
o funkcí vládě,
předsedu jedno-

6 měsíců zane-
60.), a usnese-li
nosti tří čtvrtin
máždění (§ 38.)
ova, jehož úřad
omíne.
le § 58. nemůže
býti ani jeho ná-

utí totéž, co pro

mí býti zároveň
ždění. Kdyby ná-
byl zvolen člen
esmí potud, po-
onáváti mandátu

atovým je Praha.

k. Sjednává a ra-
nlouvy. Smlouvy
y, z kterých pro
ou jakákoli pře-
osobní, zejména
mlouvy, jimiž se
otřebují souhlasu
ní. Pokud jde o
í, souhlas Národ-
ává formou ústav-
roz. zák.);

T 3. prohlašuje válečný stav,

T 8. jmenuje vysokoškolské profesory ~~vůbec~~, dále soudce, státní úředníky a důstojníky, počínající VI. hodnostní třídou.

2. přijímá a pověřuje vyslance;
- T vypovídá s předchozím souhlasem Národního shromáždění válku a předkládá mu sjednaný mír k vyslovení souhlasu;
4. svolává, odročuje a rozpouští Národní shromáždění (§§ 28—31.) a prohlašuje zasedání sněmoven za ukončené;
5. má právo vraceti s připomínkami usnesené zákony (§ 47.) a podpisuje zákony Národního shromáždění (§ 51.), sněmu Podkarpatské Rusi (§ 3.) a opatření výboru podle § 54.;
6. podává ústně nebo písemně Národnímu shromáždění zprávu o stavu republiky a doporučuje mu k úvaze opatření, která pokládá za nutná a účelná;
7. jmenuje a propouští ministry a stanoví jejich počet;
- T 8. jmenuje vysokoškolské profesory ~~vůbec~~, dále soudce a státní úředníky počínající VI. hodnostní třídou a všechny ~~důstojníky~~;
9. uděluje dary a pense z milosti k návrhu vlády;
10. má vrchní velitelství veškeré branné moci;
11. uděluje milost podle § 103.
- (2) Veškerá moc vládní a výkonná, pokud ústavní listinou nebo zákony Československé republiky vydanými po 15. listopadu 1918 není a nebude výslovně vyhrazena prezidentovi republiky, přísluší vládě (§ 70.).

III.

§ 65.

President republiky slibuje před Národním shromážděním (§ 38.) na svou čest a svědomí, že bude dbáti blaha republiky i lidu a šetřiti zákonů.

§ 66.

President republiky není odpověden z výkonu svého úřadu. Z projevů jeho souvisejících s úřadem presidentovým odpovídá vláda.

§ 67.

(1) Trestně může býti stíhán jen pro velezradu a to před senátem na obžalobu sněmovny poslanecké (§ 34.). Trestem může

býti jen ztráta úřadu presidentského a způsobilosti tohoto úřadu později znovu nabýti.

(2) Podrobnosti upravuje zákon.

§ 68.

Jakýkoli presidentův úkon moci vládní nebo výkonné potřebuje k své platnosti spolupodpisu odpovědného člena vlády.

§ 69.

Ustanovení o presidentovi republiky platí také o jeho náměstkovi (§ 61.).

Vláda,

§ 70.

- (1) Předsedu a členy vlády (ministry) jmenuje a propouští prezident republiky.
 (2) Pravidelným sídlem vlády je Praha. (§ 6. II.)

§ 71.

Vláda volí ze sebe náměstka předsedova, který předsedu zastupuje. Nemohl-li by ho zastupovati ani náměstek, činí tak věkem nejstarší člen vlády.

§ 72.

Prezident republiky stanoví, který z členů vlády řídí jednotlivá ministerstva.

§ 73.

Členové vlády skládají do rukou presidenta republiky slib na svou čest a své svědomí, že budou svědomitě a nestranně konati své povinnosti a budou šetřiti ~~hote-
vy a zákonů~~

§ 74.

Žádný člen vlády nesmí býti členem představenstva nebo dozorčí rady, ani zastupcem akciových společností a společností s ručením omezeným, pokud tyto společnosti se zabývají činností výdělkovou.

H/ ústavních a jiných zákonů.

věch volně používati svého jazyka a vykoná-
vati svoje náboženství.

§ 131.

V městech a okresích, v nichž jest usedlý značný zlomek státních občanů československých jiného jazyka než československého, zaručuje se dětem těchto československých občanů ve veřejném vyučování v mezích všeobecné úpravy vyučovací přiměřená příležitost, by se jim dostalo vyučování v jejich vlastní řeči, při čemž vyučování československé řeči může býti stanoveno povinným.

§ 132.

Pokud ve městech a okresích, v nichž jest usedlý značný zlomek státních občanů československých náležících k menšinám náboženským, národním a jazykovým, mají býti určité částky vynaloženy na výchovu, náboženství neb lidumilnost z veřejných fondů podle rozpočtu státního, rozpočtů obecních neb jiných veřejných, zabezpečuje se těmto menšinám v mezích všeobecných předpisů pro veřejnou správu platných přiměřený podíl na požitku a používání.

§ 133.

Provedení zásad §§ 131. a 132. a zvláště vymezení pojmu »značného zlomku« vyhrazuje se zvláštním zákonům.

§ 134.

Jakýkoli způsob násilného odnárodňování je nedovolený. Nešetření této zásady může zákon prohlásiti za jednání trestné.

Jusur v. r.,

Haněk v. r.,
Hrabman v. r.,
Klofáč v. r.,
Winder v. r.,
Hleisler v. r.,
Franko v. r.,
Klesel v. r.,
T. P. Masaryk
5/3'20.

Karel Reyl, Praha-Hl
Hrabman v. r.,
Klofáč v. r.,
Winder v. r.,
Hleisler v. r.,
Franko v. r.,
Klesel v. r.,
T. P. Masaryk
5/3'20.

Hrabman v. r.,
Klofáč v. r.,
Winder v. r.,
Hleisler v. r.,
Franko v. r.,
Klesel v. r.,
T. P. Masaryk
5/3'20.

Pišek v. r.,
Loudký v. r.,
Benes v. r.,
Hampl v. r.

T. P. Masaryk
5/3'20.